

เนื้อธรรมชาติ และ เนื้ออินทรีย์ ต่างกันอย่างไร ?

Natural Meat vs Organic Meat

ปัจจุบันระบบการเกษตรของโลกอยู่ในช่วงรอยต่อที่มีการเปลี่ยนแปลงจากระบบเกษตรเชิงเดี่ยวหรือเกษตรเคมี มาสู่การเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากวิกฤติโลก ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เช่น ดินน้ำเสื่อมโทรมและมีมลพิษ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง รวมทั้งรสนิยมผู้บริโภคเปลี่ยนไป และมีความห่วงใยต่อสุขภาพและการเลือกซื้ออาหารที่มีมาตรฐาน ได้แก่ อาหารปลอดภัย การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมสวัสดิภาพสัตว์ ยกตัวอย่าง เช่น มาตรฐาน ThaiGAP, GLOBALGAP, GMP, HACCP, ISO 14001, ORGANIC FOOD, เป็นต้น ทำให้ผู้ผลิตจะต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในโลกเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และตามความต้องการของผู้บริโภค นอกจากนี้ประเทศไทยเกษตรวันตรกรณรงค์การผลิตและการบริโภคสินค้าภายในประเทศ และนโยบายของรัฐสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรกรรมยั่งยืนมากขึ้น ระบบการผลิตปศุสัตว์ในระบบอุตสาหกรรมที่มีขนาดการเลี้ยงสัตว์จำนวนมากในพื้นที่จำกัดแบบขังคอกและหาอาหารมาให้สัตว์ ทำให้มีภาระต้องกำจัดของเสียจากการเลี้ยงสัตว์ หากมีการจัดการที่ไม่ดีก็เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การกำจัดกลิ่นและมูลสัตว์ รวมทั้งการต้องใช้ยาปฏิชีวนะรักษาสัตว์ หรือผสมในอาหารสัตว์เพื่อป้องกันโรค ทำให้มีผลต่อสุขภาพของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

ในการติดฉลากสินค้า ผู้คนมักสับสนกับคำว่า “ธรรมชาติ” และ “อินทรีย์” และหลายคนเข้าใจว่ามีความหมายเหมือนกัน มาทำความเข้าใจกับทั้งสองคำ

ผลผลิตอินทรีย์ Organic Produce มีความหมายที่เป็นสากลมีกฎ ระเบียบรองรับที่ชัดเจนและมีระบบการตรวจรับรองที่อำนวยความสะดวกทางการค้าและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคที่สามารถใช้ติดฉลากสินค้าได้ ซึ่งจะเป็นระบบการผลิตที่ไม่เพียงแต่ไม่ใช้ยาเคมีสังเคราะห์เท่านั้น แต่เป็นระบบการผลิตที่มีหลักปรัชญาเป็นองค์รวมของ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม สังคม และจริยธรรมต่อสรรพสิ่ง โดยต้องเลี้ยงสัตว์อย่างเอาใจใส่ ป้องกันการเกิดโรคด้วยการส่งเสริมให้สัตว์มีสุขภาพดี ลดความเครียด ไม่กักขังสัตว์ตลอดเวลา ปล่อยตามพฤติกรรมธรรมชาติของสัตว์แต่ละชนิด มีโรงเรือนที่ไม่หนาแน่น ระบายอากาศได้ดี ไม่ใช้ยาปฏิชีวนะ ฮอโมนสังเคราะห์ สารเร่งการเจริญเติบโต ร่วมกับการให้อาหารสัตว์อินทรีย์ และปลอดภัยจากการใช้วัตถุพิษมาจากกระบวนการตัดต่อพันธุกรรม และการจัดการใช้มูลสัตว์ก็เอื้อกับการปลูกพืชเป็นต้น

ผลผลิตธรรมชาติ Natural Produce จะมีความหมายที่กว้างและไม่มีการระบุที่เป็นคำนิยามที่ชัดเจนรองรับ ส่วนมากเป็นการสร้างความแตกต่างของสินค้าที่เหนือกว่าสินค้าปกติทั่วไปในระบบฟาร์มอุตสาหกรรม เป็นเกษตรกรรมทางเลือกใหม่ เช่น การไม่ใช้ยาปฏิชีวนะ สารสังเคราะห์เร่งการเจริญเติบโต หรือผลพลอยได้จากสัตว์(เนื้อกระดูกปน) ด้วยการเลี้ยงสัตว์ที่ไม่หนาแน่น ปล่อยให้สัตว์ได้อยู่กินแบบธรรมชาติมากที่สุด เป็นต้น เพื่อตอบสนองผู้บริโภคที่ใส่ใจต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก สารเคมีตกค้างในเนื้อสัตว์ที่ทำให้ก่อเกิดมะเร็งและการดื้อยาปฏิชีวนะ โรคควัวบ้า เป็นต้น โดยเป็นการสร้างแบรนด์สินค้าของผู้ประกอบการร่วมกับผู้ผลิต เช่น ในประเทศไทย บริษัท เซนทรัลฟู้ด ร่วมกับบริษัทสามพรานฟาร์ม ได้ผลิตเนื้อสุกรธรรมชาติภายใต้แบรนด์ Natural Meat โดยร่วมกับนักวิชาการกรมปศุสัตว์(ศูนย์อินทรีย์)ทำการวิจัยร่วมในการพัฒนาเทคนิค Natural Meat ซึ่งในต่างประเทศการติดฉลากสินค้า “Natural” จะต้องแจ้งว่า natural อย่างไร เช่น เนื้อวัวธรรมชาติ natural beef-Hormone free จากรัฐทัสมาเนียประเทศออสเตรเลียที่นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย เป็นต้น

เนื่องจากในประเทศไทยการผลิตสัตว์ปีก และสุกรเชิงอุตสาหกรรมมีความก้าวหน้าตามเทคโนโลยีที่พัฒนาเพิ่มขึ้นตลอดเวลาเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในการเริ่มต้นพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ที่มีคุณภาพสูงขึ้น การสร้างเอกลักษณ์ของสินค้าเป็นผลผลิตธรรมชาติจึงเป็นการเริ่มต้นการพัฒนา ก่อนที่จะเป็นสินค้าอินทรีย์ ซึ่งมีมาตรฐานการผลิตที่สูง และมีข้อกำหนดเชิงโครงสร้างในการหาอาหารสัตว์อินทรีย์ได้อย่างพอเพียง

สำหรับการตรวจรับรองแบบสมัครใจว่าสินค้าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ มี 3 แนวทาง คือ

- **การตรวจยืนยันโดยผู้ประกอบการ** First- party verification เช่นกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์เป็นผู้ตัดสินใจใช้มาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่ง มีระบบตรวจประเมินกันเองภายในกลุ่ม และผู้บริโภคยอมรับ โดยมีห่วงโซ่การตลาดแบบขายตรง เช่น ตลาดนัดสีเขียว เป็นต้น
- **การตรวจยืนยันโดยผู้ซื้อ** Second- party verification บริษัทกำหนดให้ผู้จัดหาสินค้าปฏิบัติตามมาตรฐานที่บริษัทกำหนด และเป็นผู้ควบคุมตรวจสอบว่าผู้จัดหาสินค้าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานจริง
- **การตรวจยืนยันโดยหน่วยงานอิสระ** Third-party certification บริษัทกำหนดให้ผู้จัดหาสินค้าปฏิบัติตามมาตรฐานที่บริษัทกำหนด เช่นมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แต่ให้หน่วยงานอิสระที่ไม่มีส่วนได้เสียเป็นผู้ตรวจสอบว่าผู้ผลิตมีกระบวนการผลิตเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน

เรียบเรียงโดย จินตนา อินทรมงคล

ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและขยายพันธุ์สัตว์